

חביבות הקשרים המורכבים

הנושא המרכזי של פרשת ויקהל הוא תיאור הקמת המשכן בפועל על ידי עם ישראל. הדבר שמעורר תהיה גדולה בפרשני התורה הוא מדוע התורה חוזרת על תיאור זה כמעט מילה במילה אחרי שבפרשת תרומה התורה פירטה את אותם עניינים?

הרמב"ן (לו, ח) והאור החיים הקדוש (שם, יא) טוענים שעקרון זה מקביל לסיפור בחירת רבקה ע"י אליעזר (בראשית כד), שם מופיעים שני תיאורים של אותו סיפור. הכלל הוא שהתורה חוזרת ומאריכה בסיפורים שהתורה רואה אותם כחביבים.

אמנם עדיין יש לברר מהו המכנה הרחב המשותף לשני אירועים אלו שהתורה ראתה צורך להאריך בהם?

ייתכן לומר שהתשובה היא ששני האירועים הללו עוסקים בחיבורים של עולמות שונים. פרשת אליעזר ורבקה - חיבור בין איש לאישה, בין תושב א"י (יצחק המיוצג ע"י אליעזר), לתושבת ארם נהריים, ובפרשת המשכן חיבור בין יצור אנוש לא-לוקיו, מפגש בין החומרי לגשמי. החיבור בין הפכים הוא חיבור שאינו מובן מאליו, חיבור שכדי שייצא מהכוח אל הפועל יש צורך להתגבר בו על קשיים ועל הסתבכויות שונות.

אך דווקא חיבורים שכאלו הם חביבים לפני הבורא בגלל שהם מלמדים שהמציאות שנראית כה מפורדת היא בעצם מקשה אחת ולכולנו "אב אחד".

הדברים עולים כפתור ופרח עם הפרשה הראשונה של "ארבע פרשיות" שנקרא השבת והיא פרשת שקלים, שבה כל יהודי נצטוו לתרום "מחצית השקל". ה"מחצית" רומזת לכך שהאחדות השלמה באה לידי ביטוי רק בהצטרפות של כל הפרטים יחד. רק לאחר שכל אחד מהפרטים רואה את עצמו כחלק מהמכלול ניתן להגיע למצב של נשיאת "ראש בני ישראל".

ומהחיבורים במקרא אל החיים שלנו:

הקשר הזוגי בין כל איש ואישה, והקשרים המשפחתיים, הלאומיים והבין לאומיים, הם חביבים לפני הקב"ה, למרות הקשיים הטמונים בהם. ככל שהקשרים מורכבים יותר כך הם מגלים על אחדות גדולה יותר. ואולי בכך יתבאר מדוע דווקא פרשת ויקהל נאמרת ב"הקהל", כי עניינה של פרשת זו הוא האחדות שבין חלקי ישראל.

הרב זאב שמע

חוקר תורני במרכז אחוה
וחבר 'בוחרים במשפחה'

**בוחרים
במשפחה**

"בוחרים במשפחה" - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם